

Projekt „RESKILLING – nowe zadania dla firm z sektora MSP z branży usług opiekuńczych” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

DOBRE PRAKTYKI WE WZMACNIANIU KREATYWNOŚCI WŚRÓD PRACOWNIKÓW - PRZEWODNIK

WSTĘP

Kreatywność to umiejętność tworzenia nowych idei, koncepcji oraz powiązań. To pewnego rodzaju wyjście poza schemat i poszukiwanie nowych, nietypowych rozwiązań. Kreatywność to również większe zaangażowanie i motywacja do osiągnięć. Jest kluczem do zwiększania innowacyjności działań, a co za tym idzie, rozwoju osobistego oraz rozwoju całej organizacji. Kreatywność jest cechą, którą posiada każdy człowiek i można ją z powodzeniem rozwijać, na przykład z wykorzystaniem proponowanych poniżej dobrych praktyk.

DOBRA PRAKTYKA – KOMUNIKACJA

Efektywna komunikacja to podstawa funkcjonowania każdej organizacji i zespołu. Pozwala na przekazywanie informacji, porównywanie idei i pomysłów, rozwijanie współpracy, a także nawiązywanie relacji. Relacje te przekładają się na pozytywną atmosferę, która z kolei sprzyja kreatywności pracownika.

Dlatego też warto wprowadzić do codziennego funkcjonowania firmy np.

- Spotkania dyskusyjne pracowników, które będą okazją do podzielenia się własnymi pomysłami i inspirowania się pomysłami innych. Mogą odbywać się, gdy zaistnieje taka potrzeba i obejmować konkretny temat (np. innowacje w zakresie pracy). Mogą także być organizowane regularnie, np. cotygodniowo, by pracownicy mieli okazję przedyskutować swoje pomysły na wprowadzenie jakichś zmian bądź rozwiązanie napotkanych trudności.
- Wspólny czat, który może pełnić funkcje podobne do spotkań dyskusyjnych lub być miejscem komunikacji nieformalnej. Czat może służyć do dzielenia się ciekawymi pomysłami, materiałami, zdjęciami, zabawnymi historiami czy inspirującymi cytatami.

DOBRA PRAKTYKA – PUDEŁKO INSPIRACJI

Ciekawym rozwiązaniem pobudzającym kreatywność pracowników może być przygotowanie pudełka/skrzyneczki, w którym umieścimy inspirujące cytaty, grafiki, historie, a nawet drobne rady. Każdy z pracowników będzie mógł sięgnąć po nie w sytuacji doświadczanego „kryzysu kreatywności/produktywności” lub kiedy po prostu będzie miał na to ochotę, a także będzie mógł dorzucić tam coś od siebie.

Projekt „RESKILLING – nowe zadania dla firm z sektora MSP z branży usług opiekuńczych” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Takie pudełko może dostarczać inspiracji lub motywacji pracownikom, którzy akurat tego potrzebują, a także stwarzać okazję do chwilowego oderwania się od codziennych obowiązków, co może pozytywnie wpłynąć na ich proces kreatywny.

Przykłady sentencji, jakie możecie w nim umieścić:

- *Jesteśmy tym, co w swoim życiu powtarzamy. Doskonałość nie jest jednorazowym aktem, lecz nawykiem.* – Arystoteles
- *Jeśli potrafisz o czymś marzyć, to potrafisz także tego dokonać.* - Walt Disney
- *Prawdziwy akt odkrycia nie polega na odnajdywaniu nowych lądów, lecz na patrzeniu na stare w nowy sposób.* - Marcel Proust
- *Kto potrafi cieszyć się z małych rzeczy, mieszka w ogrodzie pełnym szczęśliwości.* - Phil Bosmans

Przykłady rad/wskazówek, które możecie w nim umieścić:

- Usiądź wygodnie, zamknij oczy i oddychaj spokojnie, koncentrując się wyłącznie na odczuciach płynących z Twojego ciała
- Zrób dla siebie coś miłego!
- Wyjdź na krótki spacer
- Weź słuchawki i przesłuchaj swoją ulubioną piosenkę
- Zajmij się innym zadaniem i po czasie wróć do tego, na którym chwilowo utknąłeś/utknęłaś

DOBRA PRAKTYKA – ŚCIANA INSPIRACJI

Możesz umieścić w biurze (przestrzeni wspólnej) „ścianę inspiracji”, czyli przestrzeń do swobodnego wyrażania myśli. Może być to tablica, np. korkowa lub fragment ściany pomalowany farbą kredową, która umożliwi swobodne pisanie po niej.

- Zachęć pracowników do umieszczania tam swoich pomysłów, koncepcji, przemyśleń, niewielkich rysunków oraz wszystkiego innego, co tylko przyjdzie im do głowy.
- Ustalcie wspólnie, jak często będziecie spotykać się, by omówić jej zawartość. Może być to np. jedno spotkanie w tygodniu.
- Możecie przyjąć zasadę, że spotykacie się i każdy z pracowników wybiera jeden element owej ściany, który najbardziej go zainspirował, najbardziej sprowokował do myślenia. Jeśli ma ochotę, może opowiedzieć, co dokładnie go zaintrygowało i jakie myśli w nim wywołało, jakie pomysły udało mu się dzięki niemu wygenerować.
- Ponadto, by zaangażować pracowników w wyrażanie swoich myśli, początkowo możesz przygotować kilka tematów, pytań problemowych czy nawet zagadek, na temat których będą

Projekt „RESKILLING – nowe zadania dla firm z sektora MSP z branży usług opiekuńczych” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

mogli się wypowiedzieć. Zapisuj je na środku stworzonego obszaru (ściany lub tablicy) pozostawiając nieograniczony obszar dla kreatywności pracowników. Początkowo tematy mogą być abstrakcyjne, rozrywkowe, lecz co jakiś czas warto wrzucić coś związanego z usprawnianiem pracy, wdrażaniem innowacji.

Możesz wykorzystać któryś z poniższych pomysłów:

- *Gdy los daje Ci cytryny...*
- *Do czego można wykorzystać puszkę po ananasie?*
- *W jaki sposób możesz złączyć/spiąć ze sobą dokumenty, nie mając zszywacza ani spinacza?*
- *Jak poradzić sobie ze spadkiem energii?*
- *Nowe sposoby na prowadzenie zajęć*
- *Jak urozmaicić plan dnia?*

DOBRA PRAKTYKA – ROZRYWKA

Wbrew pozorom, odpowiednio dawkowana rozrywka może sprzyjać kreatywności, a co za tym idzie, także produktywności. Całkowite oderwanie się na chwilę od pracy zapewnia świeżość umysłu i pozwala z większą łatwością wykonywać powierzone zadania. Jak zatem zadbać o to, by pracownicy mieli dostęp do „rozrywki”?

1. Możesz zorganizować w miejscu pracy „kącik gier”, w którym będą oni mogli zrobić coś zabawowego, np. zagrać w szachy, rzutki, grę planszową. Możesz umieścić tam również krzyżówki, sudoku czy puzzle. Pamiętaj jednak, że ta przestrzeń musi być odpowiednio wyizolowana, by nie przeszkadzała pozostałym pracownikom. Należy także ustalić zasady określające, kiedy pracownicy mogą korzystać z tego miejsca.
2. Możecie wprowadzić w życie placówki tradycję organizowania dni tematycznych, jak np. dzień koloru zielonego, podczas którego każdy będzie musiał ubrać coś zielonego, dzień zdrowego jedzenia, który skłoni pracowników do przygotowania pełnowartościowego posiłku (możecie nawet umówić się na wspólne wykonanie go w ramach przerwy w pracy) czy dzień pieszego pracownika, podczas którego każdy pokona całą lub część swojej drogi do pracy na pieszo. W zależności od zapotrzebowania, możecie organizować takie dni raz w tygodniu, raz na dwa tygodnie czy raz w miesiącu. Warto też zaangażować pracowników w wymyślanie kolejnego motywu przewodniego. Ciekawym pomysłem będzie włączenie w organizowane dni tematyczne nie tylko samych pracowników, ale również podopiecznych.

Projekt „RESKILLING – nowe zadania dla firm z sektora MSP z branży usług opiekuńczych” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

DOBRA PRAKTYKA – KONKURSY INNOWACYJNOŚCI

Dobłą praktyką wzmacniającą kreatywność pracowników jest organizowanie wewnętrznych konkursów bazujących na ich innowacyjności, umiejętności wyjścia poza schemat, próbowaniu nowości. Konkursy te mogą odbywać się w różnych odstępach czasowych, w zależności od potrzeb.

Mogą być to np.:

1. Konkurs na najciekawszą innowację – będzie polegał na zaproponowaniu przez pracowników zmian/nowych rozwiązań, jakie mogą zostać wprowadzone w placówce, w celu usprawnienia pracy lub zwiększenia jej jakości (mogą dotyczyć ogółu funkcjonowania lub konkretnego obszaru, np. systemu komunikacji). Może być to forma samych pomysłów lub rozpisanych projektów (w zależności od umiejętności pracowników). Z podanych propozycji wybierzcie taką, która wydaje się być najciekawsza i najbardziej obiecująca (możecie utworzyć jury, które o tym zdecyduje lub wybrać pomysł poprzez głosowanie) i wprowadźcie ją w życie (na stałe lub początkowo na okres próbny). Warto przewidzieć również nagrodę dla zwycięzcy. W zależności od istoty problemu (jego znaczenia dla organizacji) może to być firmowy gadżet, bon upominkowy, karnet czy bilet na jakieś wydarzenie (sportowe czy kulturalne), a nawet jednorazowa premia czy dodatkowy dzień wolny.
2. Mistrz wyzwań – to sposób na zachęcenie pracowników do próbowania nowych rzeczy – podejmowania wyzwań. Przez pewien okres, np. tydzień lub miesiąc rzucają się pracownikom pewne wyzwania o różnym stopniu trudności. Na koniec tego okresu każdy z pracowników zaznacza, które z wyzwań udało mu się zrealizować i wybierany jest ten, któremu udało się spróbować najwięcej nowych rzeczy, otrzymuje on tytuł „Mistrza wyzwań” oraz drobny upominek (ponownie może być to firmowy gadżet, bon czy dodatkowy dzień wolny do wykorzystania).

Przykładowe wyzwania, jakie możesz rzucić pracownikom:

- *Wróć do domu inną drogą niż zazwyczaj*
- *Zjedz coś, czego zawsze chciałeś/aś spróbować*
- *Napisz wiersz lub namaluj obraz*
- *Zapisz się na kurs, na który zawsze brakowało Ci czasu (tańca/gotowania/ j. angielskiego)*
- *Przeczytaj artykuł naukowy z dziedziny odbiegającej od Twoich zainteresowań*
- *Wypróbuj nowy smak herbaty*
- *Nie używaj telefonu przez jeden dzień*
- *Spróbuj zjeść obiad trzymając sztucce odwrotnie niż zazwyczaj*
- *Znajdź nową aplikację, która przyda Ci się w pracy*

Projekt „RESKILLING – nowe zadania dla firm z sektora MSP z branży usług opiekuńczych” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

DOBRA PRAKTYKA – ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE

Na poziom kreatywności pracowników wpływ może mieć również sposób organizacji pracy. Mianowicie, aby go zwiększać należy:

1. Współtworzyć cele organizacji z pracownikami – warto zaangażować pracowników w sprawy firmy, dając im tym poczucie sprawczości oraz udowadniając, że współtworzą organizację. W tym celu możesz organizować wspomniane wcześniej spotkania dyskusyjne z pracownikami, na których wspólnie będziecie omawiali trudności, obszary pracy, które wymagają zmian, a także pomysły na wprowadzenie innowacji.
2. Uwzględniać pomysły pracowników – nic tak nie hamuje kreatywności jak krytyka i obojętność. Jeśli pracownik wychodzi z inicjatywą i proponuje nowe rozwiązanie nie odrzucaj z założenia jego pomysłu. Porozmawiaj z nim, przeanalizujcie mocne i słabe strony pomysłu oraz możliwości jego wdrożenia. Nawet, jeśli obecnie nie jest realne wcielenie nowej koncepcji w życie, warto, abyś racjonalnie uzasadnił/a, jakie są tego przyczyny. Należy także podkreślić, że doceniasz inicjatywę pracownika i chętnie wrócisz do jego pomysłu, kiedy tylko zmienią się blokujące go okoliczności.
3. Umożliwiać rozwój osobisty – czyli stwarzać pracownikom okazję do samodoskonalenia, oferując różnego rodzaju kursy, szkolenia.
4. Zróżnicować zespół – podobieństwo powoduje konformizm i hamuje kreatywność, dlatego dobrze, by w jednym zespole znaleźli się pracownicy różniący się od siebie zarówno pod względem cech charakteru, jak też poglądów, ścieżki edukacyjnej, wieku i stażu pracy. Zwiększy to ich wspólny potencjał i zagwarantuje wzajemną inspirację.
5. Wprowadzać nowe sprzęty oraz technologie – spowoduje to nie tylko wzrost efektywności, ale również pozytywnie wpłynie na zaangażowanie pracowników, ich otwartość oraz innowacyjność.

DOBRA PRAKTYKA – PRZESTRZEŃ KREATYWNA

Kreatywność pracowników może zwiększyć się również poprzez odpowiednią organizację przestrzeni. Rozwiązanie to w dużej mierze zależne jest od finansowych oraz fizycznych możliwości organizacji, jednak warto przynajmniej częściowo skorzystać z poniższych wskazówek.

1. Miejsce pracy powinno dawać poczucie przestronności i swobody. Możesz stworzyć wspólną przestrzeń do pracy lub zastosować szklane ściany, które zapobiegają optycznemu zmniejszeniu pomieszczenia.
2. Wyznacz przestrzeń do pracy wspólnej oraz indywidualnej. Wspólna przestrzeń prowokuje do interakcji między współpracownikami i wzajemnej inspiracji. Niektóre zadania wymagają jednak samodzielnej pracy w skupieniu, dlatego ważne jest, by stworzyć także miejsce odizolowane od reszty, które będzie spełniało te potrzeby.

Projekt „RESKILLING – nowe zadania dla firm z sektora MSP z branży usług opiekuńczych” jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Zachowaj wysoki poziom estetyki pomieszczeń. Zadbaj, by wystrój sprawiał wrażenie czystego, świeżego, uporządkowanego i minimalistycznego. Unikaj zagrzenia i bałaganu, ponieważ może on negatywnie wpływać na kreatywność pracowników. Uniemożliwia pełne skoncentrowanie się na wykonywanym zadaniu, a nawet utrudnia znalezienie potrzebnych dokumentów czy materiałów.
4. Stwórz „kącik odpoczynku”. Postaw w nim wygodną kanapę, fotele czy pufy. Zadbaj, by był odpowiednio oddalony od głównej przestrzeni roboczej (tak, by prowadzone w nim rozmowy nie przeszkadzały pozostałym pracownikom). Jeśli nie dysponujesz dodatkową przestrzenią, rolę miejsca odpoczynku może pełnić np. kuchnia, pokój socjalny.

PODSUMOWANIE

Powyższe opracowanie zawiera propozycje dobrych praktyk ukierunkowanych na wzmocnienie kreatywności wśród pracowników. Warto testować różne z nich, by finalnie wybrać te, które są najbardziej dostosowane do preferencji pracowników oraz specyfiki organizacji i przynoszą najlepsze efekty. Zachęcamy również do poszukiwania alternatyw oraz dowolnego modyfikowania podanych propozycji wykazując się własną kreatywnością!